
ØYSTEIN WANG
Forurensningsloven
med kommentarer
2. utgave
GYLDENDAL
JURIDISK

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2015
1. utgave, 3. opplag 2011
2. utgave, 1. opplag 2015

ISBN 978-82-05-45974-8

Omslagsdesign: Gyldendal Akademisk
Omslagsfoto: © Terje Rakke / NTB scanpix
Sats: HAVE A BOOK
Brødtekst: Minion 10,5/15 pkt

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Juridisk
Postboks 6730 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.gyldendal.no/juridisk
juridisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Innholdsoversikt

KAPITTEL 1 INNLEDENDE BESTEMMELSER. 27

KAPITTEL 2 ALMINNELIGE BESTEMMELSER
OM FORURENSNINGER. 47

KAPITTEL 3 TILLATELSE TIL VIRKSOMHET SOM KAN VOLDE
FORURENSNING. KONSEKVENSANALYSER. 75

KAPITTEL 4 SÆRLIGE REGLER OM AVLØPSANLEGG M.V. 112

KAPITTEL 5 OM AVFALL. 130

KAPITTEL 6 AKUTT FORURENSNING. 176

KAPITTEL 7 TILSYN MED FORURENSNINGER OG AVFALL. ... 192

KAPITTEL 8 ERSTATNING FOR FORURENSNINGSSKADE. 212

KAPITTEL 9 GJENNOMFØRING AV LOVEN OG VEDTAK I MEDHOLD AV LOVEN. VEDERLAG OG BETALING FOR TILTAK MOT FORURENSNING. 234

KAPITTEL 10 STRAFF. 254

KAPITTEL 11 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER. FORHOLDET TIL FORVALTNINGSLOVEN. 267

KAPITTEL 12 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER. 286

LITTERATUR 292

LOVER 293

DOMMER 301

STIKKORD 302

Innhold

OM FORURENSNINGSLOVEN OG BOKEN 13

GENERELT OM LOVEN 16
Tilgrensende lover 19
Sentrale forarbeider 22
Dommer 24
Forskrifter 24

KAPITTEL 1 INNLEDENDE BESTEMMELSER. 27
§ 1. (lovens formål) 27
Kommentarer til § 1 27
§ 2. (retningslinjer) 28
Kommentarer til § 2 29
§ 3. (alminnelige regler om lovens virkeområde) 32
Kommentarer til § 3 32
§ 4. (lovens anvendelse for virksomhet på kontinentalsokkelen) .. 35
Kommentarer til § 4 35
§ 5. (forurensning fra transport) 41
Kommentarer til § 5 41

KAPITTEL 2 ALMINNELIGE BESTEMMELSER OM FORURENSNINGER. 47
§ 6. (hva som forstås med forurensning) 47
Kommentarer til § 6 47
§ 7. (plikt til å unngå forurensning) 53
Kommentarer til § 7 53
§ 8. (begrensninger i plikten til å unngå forurensninger) 62
Kommentarer til § 8 63
§ 9. (forskrifter om forurensning) 70
Kommentarer til § 9 71
§ 10. (forholdet til granneloven m.v.) 73
Kommentarer til § 10 73

KAPITTEL 3 TILLATELSE TIL VIRKSOMHET SOM KAN VOLDE FORURENSNING. KONSEKVENSANALYSER. 75
§ 11. (særskilt tillatelse til forurensende tiltak) 75
Kommentarer til § 11 76
§ 12. (innhold av søknad) 87
Kommentarer til § 12 87
§ 13. (meldeplikt og konsekvensanalyser for virksomhet som kan medføre større forurensningsproblemer) 89
Kommentarer til § 13 89
§ 14. (utredningen er offentlig) 91
Kommentarer til § 14 91
§ 15. (offentlig møte om virksomhet som kan medføre større forurensningsproblemer) 92
Kommentarer til § 15 92
§ 16. (vilkår i tillatelse) 92
Kommentarer til § 16 93
§ 17. (innløsning av fast eiendom m.v.) 97
Kommentarer til § 17 97
§ 18. (endring og omgjøring av tillatelse) 99
Kommentarer til § 18 100
§ 19. (meldeplikt ved utskiftning av utstyr eller økning av forurensningene) 107
Kommentarer til § 19 107
§ 20. (nedleggelse og driftsstans) 108
Kommentarer til § 20 108

KAPITTEL 4 SÆRLIGE REGLER OM AVLØPSANLEGG M.V. 112
§ 21. (definisjoner) 112
Kommentarer til § 21 112
§ 22. (krav til utførelse av avløpsanlegg) 113
Kommentarer til § 22 114
§ 23. (rett og plikt til tilknytning til eksisterende avløpsanlegg) .. 117
Kommentarer til § 23 117
§ 24. (drift og vedlikehold av avløpsanlegg) 121
Kommentarer til § 24 121
§ 24a. (særlige erstatningsregler for avløpsanlegg) 123
Kommentarer til § 24a 123
§ 25. (utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg) .. 125
Kommentarer til § 25 125
§ 26. (kommunal tømming av slam fra slamavskillere (septiktanker), privet m.v.) 126
Kommentarer til § 26 127

KAPITTEL 5 OM AVFALL. 130
§ 27. (definisjoner) 130
Kommentarer til § 27 130
§ 28. (forbud mot forsøpling) 137
Kommentarer til § 28 137
§ 29. (krav til anlegg for behandling av avfall) 139
Kommentarer til § 29 139
§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v 143
Kommentarer til § 30 144
§ 31. (håndtering av spesialavfall) 148
Kommentarer til § 31 148
§ 32. Håndtering av næringsavfall 151
Kommentarer til § 32 151
§ 32a. Mottaksanlegg for avfall fra skip 155
Kommentarer til § 32a 155
§ 33. (gjenvinning og annen behandling av avfall) 155
Kommentarer til § 33 156
§ 33a. (avfallsplan) 159
§ 34. (avfallsgebyr) 159
Kommentarer til § 34 160

§ 35. (avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg, utfartssteder m.v.) ... 166
Kommentarer til § 35 ... 167
§ 36. (avfall langs offentlige veger m.v.) ... 168
Kommentarer til § 36 ... 169
§ 37. (pålegg om å rydde opp i avfall o.l. eller betale for opprydding) ... 170
Kommentarer til § 37 ... 171

KAPITTEL 6 AKUTT FORURENSNING. ... 176
§ 38. (akutt forurensning) ... 176
Kommentarer til § 38 ... 176
§ 39. (varslingsplikt) ... 178
Kommentarer til § 39 ... 178
§ 40. (beredskapsplikt) ... 179
Kommentarer til § 40 ... 179
§ 41. (beredskapsplaner) ... 182
Kommentarer til § 41 ... 182
§ 42. (samarbeid om privat beredskap) ... 183
Kommentarer til § 42 ... 183
§ 43. (kommunal og statlig beredskap) ... 184
Kommentarer til § 43 ... 184
§ 44. (kommunale og interkommunale beredskapsplaner) ... 186
Kommentarer til § 44 ... 186
§ 45. (statlig aksjonsutvalg ved omfattende ulykker) ... 187
Kommentarer til § 45 ... 187
§ 46. (aksjoner mot akutt forurensning) ... 188
Kommentarer til § 46 ... 188
§ 47. (bistandsplikt) ... 189
Kommentarer til § 47 ... 190

KAPITTEL 7 TILSYN MED FORURENSNINGER OG AVFALL. ... 192
§ 48. (forurensningsmyndighetens oppgaver) ... 192
Kommentarer til § 48 ... 192
§ 48a. Statlig tilsyn med kommunene ... 194
Kommentarer til § 48a ... 194
§ 49. (opplysningsplikt) ... 195
Kommentarer til § 49 ... 195
§ 50. (rett til gransking) ... 198
Kommentarer til § 50 ... 199
§ 51. (pålegg om undersøkelse) ... 201
Kommentarer til § 51 ... 201
§ 51a. Registrering av forurensning i eller på fast eiendom ... 204
Kommentarer til § 51a ... 205
§ 52. (godkjenning av laboratorier og analysemetoder) ... 206
Kommentarer til § 52 ... 206
§ 52a. (gebyrer) ... 206
Kommentarer til § 52a ... 207
§ 52b. Internkontroll ... 209
Kommentarer til § 52b ... 209
§ 52c. (EMAS-ordningen) ... 210
Kommentarer til § 52c ... 210

KAPITTEL 8 ERSTATNING FOR FORURENSNINGSSKADE. ... 212
§ 53. (saklig virkeområde) ... 212
Kommentarer til § 53 ... 213
§ 54. (stedlig virkeområde og lovvalg) ... 214
Kommentarer til § 54 ... 215
§ 55. (ansvarssubjekt og ansvarsgrunnlag) ... 216
Kommentarer til § 55 ... 217
§ 56. (tålegrense) ... 219
Kommentarer til § 56 ... 219
§ 57. (ansvarets omfang) ... 220
Kommentarer til § 57 ... 221
§ 58. (gjenopprettingserstatning til allmennheten ved skade som rammer utøvelse av allemannsretter utenfor næring m.v.) ... 223
Kommentarer til § 58 ... 223

§ 59. (flere mulige skadeårsaker) 226
Kommentarer til § 59 227
§ 60. (engangserstatning eller terminvise beløp) 227
Kommentarer til § 60 228
§ 61. (lemping av ansvaret) 228
Kommentarer til § 61 228
§ 62. (bruken av erstatning ved utleie av bolig til boligformål) .. 228
Kommentarer til § 62 229
§ 63. (plikt til stille sikkerhet m.v.) 229
Kommentarer til § 63 229
§ 64. (vernetinget ved kumulasjon) 233
Kommentarer til § 64 233

KAPITTEL 9 GJENNOMFØRING AV LOVEN OG VEDTAK I MEDHOLD AV LOVEN. VEDERLAG OG BETALING FOR TILTAK MOT FORURENSNING. 234
§ 73. (tvangsmulkt ved forhold i strid med loven) 234
Kommentarer til § 73 235
§ 74. (umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten) 239
Kommentarer til § 74 239
§ 75. (bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand) 242
Kommentarer til § 75 243
§ 76. (betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger og avfallsproblemer) 245
Kommentarer til § 76 246
§ 77. (begrenset adgang til å kreve utgifter dekket før tiltak er truffet) 252
Kommentarer til § 77 252

KAPITTEL 10 STRAFF. 254
§ 78. (straffansvar for forurensning) 254
Kommentarer til § 78 255
§ 78a. (straffansvar ved overtredelser av EMAS-ordningen) 262
§ 79. (straffansvar for ulovlig håndtering av avfall) 262
Kommentarer til § 79 262
§ 80. (straffansvar for selskaper mv.) 265
Kommentarer til § 80 265

KAPITTEL 11 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER.
FORHOLDET TIL FORVALTNINGSLOVEN. 267
§ 81. (forurensningsmyndighetene) 267
Kommentarer til § 81 267
§ 82. (forurensningsråd) 274
§ 83. (delegasjon av myndighet lagt til kommunen eller fylkeskommunen) 274
Kommentarer til § 83 274
§ 84. (anmodning om å gjennomføre tiltak mot betydelige miljøskader eller overhengende fare for slike) 277
Kommentarer til § 84 278
§ 85. (forholdet til forvaltningsloven og tjenesteloven) 279
Kommentarer til § 85 280

KAPITTEL 12 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER. 286
§ 86. (forholdet til eldre virksomheter) 286
Kommentarer til § 86 287
§ 87. (forholdet til vedtak truffet etter eldre lovgivning) 290
Kommentarer til § 87 290
§ 88. (gjennomføringsbestemmelser) 290
Kommentarer til § 88 291
§ 89. (ikrafttreden) 291
Kommentarer til § 89 291
§ 90. (opphevelse av og endringer i andre lover) 291
Kommentarer til § 90 291

LITTERATUR 292

LOVER 293

DOMMER 301

STIKKORD 302

Om forurensningsloven og boken

Trusselen mot miljøet og jordens naturgrunnlag er spørsmål som opptar stadig flere. Problemene knyttet til forurensninger har lenge stått i fokus både på det nasjonale og internasjonale plan. De fleste vestlige land startet på 1960- og 1970-tallet arbeidet med å få etablert nødvendig lovgivning og administrasjon for å kunne ta hånd om sine nasjonale forurensningsproblemer. Allerede tidlig på 1970-tallet ble de første internasjonale konferanser holdt om behovet for felles tiltak landene imellom mot de økende miljøødeleggelsene forårsaket av den sure nedbøren. Senere har forståelsen for at landene må samordne tiltakene for å løse de ulike forurensningsproblemer på tvers av landegrensene, bare økt. Størst oppmerksomhet og strid, både nasjonalt og internasjonalt, er det nå om hvordan landene skal få redusert utslippene av såkalte klimagasser, som kan få store konsekvenser for klimaforholdene på jorden. Andre høyst aktuelle forurensningssaker er reduksjonen av ozonlaget, som beskytter jorda mot for sterkt ultrafiolett lys, utslippene av miljøgifter og den økte bruken av helse- og

miljøskadelige stoffer. Forurensninger som følge av produksjon og forbruk, spenner over et stort spekter fra de rent lokale problemene til de regionale og globale. Det moderne velferdssamfunn skaper aktiviteter på ulike områder som medfører forurensningsbelastninger og avfallsproblemer. Men utviklingen av ny teknologi og kunnskap kan også bidra positivt i den forstand at det gis muligheter til å finne løsninger på en rekke områder slik at aktiviteter kan foregå innenfor rammen av det naturen tåler.

Forurensningsproblemene grupperes gjerne etter resipientens art – forurensning av vann, luft og jord samt avfall og støy. Kildene til forurensninger er mange – industri, kommunal virksomhet, samferdsel, landbruk, bruk av fossilt brensel, avfallshåndtering m.m. I de senere årene har oppmerksomheten i stadig større grad også blitt rettet mot såkalte diffuse kilder. Diffuse kilder kjennetegnes av å være mange, små og spredte. Slike kilder omfatter blant annet utslipp fra forurenset grunn, sedimenter, avfallsdeponier, avløpsanlegg og ikke minst produkter som inneholder skadelige stoffer.

Det viktigste juridiske virkemiddel for å motvirke forurensnings- og avfallsproblemer fra norske kilder er forvaltningen av forurensningsloven. Mye av det positive som har skjedd med reduksjoner i forurensningene fra industri, landbruk og kommuner samt å få til bedring av løsninger på avfallsproblemene, har sitt grunnlag i at forurensningsloven er anvendt. Siden loven trådte i kraft i 1983, har den vært et viktig og effektivt redskap for myndighetene i arbeidet med forurensningssakene. Det at loven omfatter alle typer av forurensninger og avfall som kan vurderes under ett og av samme myndighet, er ansett som en stor fordel, både for myndighetene, som oppnår en mer helhetlig vurdering av den samlede forurensningsbelastningen fra den enkelte virksomhet, og for virksomheten selv, som kun får én instans å forholde seg til.

I EU ble dette prinsippet om såkalt integrert forebygging og begrensning av forurensninger slått fast først i 1996 ved vedtagelsen av direktivet med samme navn (IPPC-direktivet).

Forurensningsloven tar primært sikte på forurensninger fra stedbunden næring. Loven skal først og fremst forebygge eller motvirke at forurensninger oppstår, men det er også nødvendig å ha regler i de tilfellene hvor forurensninger har inntrådt. Sentrale miljøpolitiske prinsipper skal legges til grunn ved praktiseringen av loven, slik som «føre-var-prinsippet», «forurenseren skal betale-prinsippet», «forurensningen skal bekjempes ved kilden-prinsippet», «naturens tålegrense-prinsippet» mfl.

I denne boken tas det sikte på å gi en praktisk rettet gjennomgang av lovens bestemmelser til nytte for både jurister og ikke-jurister som på en eller annen måte forholder seg til loven i sin praktiske hverdag, det være seg innen privat eller kommunal virksomhet, offentlige myndigheter, advokater, undervisning, miljøvernorganisasjoner m.m.

Denne boken er en oppdatert versjon av kommentarutgaven til forurensningsloven som kom ut i 2005. Boken er utfylt og oppdatert med all nyere lovgivning, relevante rettsavgjørelser, sivilombudsmannsuttalelser, forvaltningspraksis m.m.

Generelt om loven

1. Historikk

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) ble vedtatt 13. mars 1981. Allerede før loven trådte i kraft, ble det vedtatt en del endringer ved lov av 15. april 1983 nr. 21. Forurensningsloven trådte i kraft 1. oktober 1983.

Det er senere foretatt en del mindre endringer ved lov av 16. mai 1986 nr. 22, ved lov av 17. mars 1989 nr. 11, ved lov av 14. juni 1991 nr. 30 og ved lov av 15. mars 2002 nr. 5.

Ved lov av 16. juni 1989 nr. 67 fikk forurensningsloven tilføyd et nytt kapittel 8 om erstatning for forurensningsskade.

Ved lov av 11. juni 1993 nr. 107 ble det foretatt en del endringer i forurensningslovens kapittel 5 om avfall.

Ved lov av 21. juni 1996 nr. 36 ble det foretatt en del justeringer og mindre endringer.

Ved lov av 11. april 2003 nr. 23 ble det foretatt endringer i lovens avfallsdefinisjoner.

Ved lov av 17. desember 2004 ble det foretatt endringer i §§ 11 annet ledd og 18 i forbindelse ved vedtagelsen av klimakvoteloven. Det er senere bare foretatt en del mindre omfattende endringer,

blant annet ble det ved lov av 14. juni 2013 fastsatt en ny bestemmelse i § 76 femte ledd om foreldelse av refusjonskrav samt en ny bestemmelse i § 84 om anmodning om å gjennomføre tiltak mot betydelige miljøskader.

Ved vedtagelsen av forurensningsloven ble tre andre lover som gjaldt forurensninger, opphevet. Dette var lov av 26. juni 1970 nr. 75 om vern mot vannforurensning (vannvernloven), bestemmelsene om luftforurensning og støy i lov av 16. juni 1961 nr. 15 om rettshøve mellom grannar (naboloven) og lov av 6. mars 1970 nr. 6 om vern mot oljeskader (oljevernloven).

Ved forurensningsloven fikk man samlet, modernisert og utvidet de viktigste bestemmelsene om forurensninger av det ytre miljø i én lov. Loven gjelder forurensninger til vann, luft og jord samt støy og avfallssaker.

2. Lovens systematikk

Forurensningsloven administreres av Klima- og miljødepartementet. Myndigheten til å forvalte loven og til å treffe vedtak i medhold av den er i stor grad delegert til Miljødirektoratet, som er et faglig direktorat underlagt Klima- og miljødepartementet, og til fylkesmennene, som har egne miljøvernavdelinger. Noe myndighet, spesielt på forsøplings- og avløpsområdet, er også delegert til kommunene. I kommentarene til § 81 er det gitt en detaljert oversikt over hvilken forurensningsmyndighet som er delegert ansvar på det enkelte området. Ved gjennomgangen av lovparagrafene vil det i tillegg bli angitt hvilken instans som har forvaltningsmyndighet på de enkelte områdene. Miljødirektoratet ble opprettet 1. juli 2013 og er en sammenslåing av tidligere Statens forurensningstilsyn, som fra 2010 het Klima- og forurensningsdirektoratet, og Direktoratet for naturforvaltning. I denne boken er alle tidligere

henvisninger til avgjørelser, uttalelser m.m. truffet av tidligere Statens forurensningstilsyn og Klima- og forurensningsdirektoratet, navngitt med Miljødirektoratet. Fra 1. januar 2014 skiftet Miljøverndepartementet navn til Klima- og miljødepartementet.

Kapittel 1 inneholder bestemmelser om lovens formål og virkefelt. Her fremgår også de viktigste prinsippene i forurensningspolitikken.

Kapittel 2 fastsetter de alminnelige bestemmelser om forurensning. Det er lovens utgangspunkt at ingen har rett til å ha, gjøre eller sette i verk noe som kan forurense, uten at det har særskilt hjemmel.

Kapittel 3 har nærmere regler om tillatelse til virksomhet som kan forårsake forurensninger. De i praksis viktige bestemmelsene om søknad og behandling av utslippstillatelse/konsesjon til forurensende virksomhet fremgår her.

Kapittel 4 inneholder en del særregler om avløpsanlegg. Disse bestemmelsene er særlig myntet på kommuner og kommunal virksomhet.

Kapittel 5 har regler om avfall og renovasjon. Reglene har betydning både for husholdninger, virksomheter og kommuner.

Kapittel 6 har særregler om akutt forurensning. Akutt forurensning er forurensning av betydning som inntrer plutselig, og da ofte i forbindelse med uhell. Reglene gjelder både i forebyggende hensikt og i tilfeller hvor akutt forurensning er oppstått.

Kapittel 7 inneholder regler om myndighetenes kontroll- og tilsynsoppgaver.

Kapittel 8 inneholder særskilte erstatningsregler for forurensningsskader.

Kapittel 9 har regler om gjennomføring av loven og vedtak truffet i medhold av loven.

Kapittel 10 har regler om straff.

Kapittel 11 inneholder regler om organiseringen av forurensningsarbeidet og om forholdet til forvaltningsloven.

Kapittel 12 har bestemmelser om forholdet til eldre virksomheter og vedtak truffet i henhold til eldre lovgivning.

Tilgrensende lover

Det finnes flere andre lover med regler som har betydning for forurensninger av det ytre miljø. De viktigste av dem er:

- lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven). Lovens formål er å forebygge at produkter fører til helseskader eller miljøforstyrrelser i form av forurensninger, avfall, støy og lignende. Etter en lovendring i 1993 har loven også til formål å forebygge at forbrukertjenester medfører helseskader. Lovens virkeområde er temmelig vid og overlapper delvis forurensningsloven. Det er også forurensningsmyndighetene ved Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet som forvalter sentrale deler av loven. Flere viktige forskrifter på forurensningsområdet er fastsatt i medhold av produktkontrolloven, delvis også i medhold av både forurensningsloven og produktkontrolloven. Hovedprinsippet er imidlertid at produktkontrolloven regulerer forurensninger fra produkter/stoffer, mens forurensningsloven i første rekke regulerer forurensninger knyttet til fast eiendom.
- lov av 27. juni 2008 nr. 71. Plan- og bygningsloven. Plan- og bygningsloven har stor betydning når det gjelder å sikre at arealene brukes slik at det ikke oppstår uheldige miljøforstyrrelser blant annet i form av forurensninger. I plansammenheng er det

en vid adgang til å stille miljøkrav. Plan- og bygningsloven har videre bestemmelser om konsekvensanalyser ved større utbyggingstiltak hvor en viktig side også vil være å avdekke eventuelle forurensningsvirkninger.

- lov av 24. juni 2011 nr. 29. Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven). Loven har et eget kapittel om miljørettet helsevern som delvis overlapper forurensningsloven. Helsedepartementet kan fastsette forskrifter om miljørettet helsevern, og kommunen kan treffe vedtak om blant annet retting og stansing av helseskadelig forurensende virksomhet. En sentral forskrift er drikkevannsforskriften av 4. desember 2001.
- lov av 16. februar 2007 nr. 9 (skipssikkerhetsloven) har regler om skipsforurensninger. Forskrift om forurensning fra skip er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 16. juni 1983 i medhold av den tidligere sjødyktighetsloven. Forskriften inneholder bestemmelser om driftsutslipp fra skip og forholdsregler for å unngå akutte utslipp. Forurensningsforskriften kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip og kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag er fastsatt i medhold av både skipssikkerhetsloven (tidligere sjødyktighetsloven) og forurensningsloven. Klima- og miljødepartementet er overordnet myndighet på dette området med Sjøfartsdirektoratet som fagorgan.
- lov av 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk. Det er i medhold av loven gitt forskrifter om støy- og avgasskrav for kjøretøy.
- lov av 21. juni 1963 nr. 23 om veger. Det er i medhold av loven gitt regler om støybegrensende og fartsdempende tiltak.
- lov av 2. april 1993 nr. 38 om genteknologi. Loven har langt på vei den samme oppbygging som forurensningsloven. Den administreres av Klima- og miljødepartementet og Helsedepartementet.